

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ВРАЦА

УТВЪРДИЛ:

ДОКЛАД

от комплексна проверка по прилагане на екологичното законодателство

Обект: “Царевец Енерджи“ ООД, гр. София, Инсталация за производство на електрическа и топлинна енергия от биогаз

Дата на извършване на проверката: 07.11.2024 г.

Място на извършване на проверката: с. Царевец, общ. Мездра, обл. Враца, местност „Трохала“, Поземлен имот /ПИ/ № 136010

Проверени компоненти и фактори на околната среда:

- Отпадъци;
- Опасни химични вещества.

Основание за проверката: В изпълнение на Заповед № 103/06.11.2024 г. на Директора на РИОСВ - Враца, на основание чл. 154 от Закона за опазване на околната среда, Годишен план за контролната дейност на РИОСВ - Враца през 2024 г. и във връзка със спазване на поставени условия в издаденият документ по чл. 35 от ЗУО на дружеството

Цели на проверката:

Планов текущ контрол върху:

- Закона за опазване на околната среда;
- Закона за управление на отпадъците;
- Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси

Проверени са следните основни производствени звена, участъци и документи:

- Производствена площадка на дружеството, площадки за събиране и съхранение на отпадъци, зони за съхранение на входящи суровини, силажохранилище и др.
- Площадки за съхранение на химикали (антифриз и двигателно масло)
- Документи, свързани с безопасното съхранение на опасни химични вещества;
- Документи, свързани с воденето на отчетност за приети и третирани отпадъци през Национална информационна система /НИСО/, Годишни отчети и др.

ISO 9001:2015

Certificate No: BG/1398Q/1411

гр. Враца 3000, ул. ”Екзарх Йосиф” № 81
тел/факс: (+35992) 629211; riosv-vr@riosv-vr.com
<http://riosv.vracakarst.com>

Дружеството притежава и експлоатира Инсталация за производство на електрическа и топлинна енергия, находяща се в ПИ № 136010, местност „Трохала“, землище с. Царевец, общ. Мездра, обл. Враца.

Фактор Отпадъци

Контрол по Закона за управление на отпадъците (обн. ДВ, бр. 53/2012 г. с изм. и доп.) /ЗУО/ и подзаконовите нормативни актове

За извършването на дейности по третиране на животински субстанции (отпадък с код и наименование 02 01 06 – животински изпражнения, урина и тор, /включително използвана слама/), дружеството има издаден Регистрационен документ № 05-РД-139-00/15.06.2015 г., изменен с Решение № 05-РД-139-01/22.06.2016 г. и Решение № 05-РД-139-02/24.03.2020 г., издадено от РИОСВ – Враца. Съгласно издадения документ по чл. 35 от ЗУО на операторът на инсталацията е разрешено извършване на дейности с кодове R3 - Рециклиране/възстановяване на органични вещества, които не са използвани като разтворители (включително чрез компостиране и други процеси на биологична трансформация) и R13 - Съхраняване на отпадъци до извършването на някоя от дейностите с кодове R 1 – R 12 (с изключение на временното съхраняване на отпадъците на площадката на образуване до събирането им) за отпадък с код 02 01 06, в количество 18 000 т./.

За производството на електро и топлоенергия се използват като суровини основно торов отпад (животински изпражнения) и царевичен силаж. При необходимост за нормално протичане на технологичните процеси в инсталацията се използват царевично брашно и отсежки от производството на царевично брашно. Същите се ползват за подобряване качеството на вложеният силаж. Използваните добавки са суровини, произведени от растителната култура – царевица и не представляват отпадък.

Към момента на проверката инсталацията за производство на електрическа и топлинна енергия от биогаз работи в нормален технологичен режим. Ферментаторите са херметически затворени, процесите са непрекъснати и протичат в анаеробна среда. Контролът на свръх и под налягане се осъществява с автоматизирана система, както и чрез контролни наблюдателни стъкла.

На обособената зона за временно съхранение на входящи суровини, находяща се непосредствено до ферментаторите се съхраняват минимални количества силаж и царевично брашно, необходими за дневното зареждане. За отчитане на количествата във захранващото шнеково устройство – фидер има измервателно устройство, което автоматично показва на светещо табло наличностите в съоръжението.

Процесите на контрол и отчитане на постъпващата суровина се управляват посредством специализиран софтуер. В така функциониращата инсталация данните от софтуера се наблюдават от оператор в командна зала и помпено помещение. Количествата суровина /постъпващи от торовата шахта посредством дебитомер и от фидер посредством вграден измервателен уред/, които трябва да постъпят за третиране през деня се задават от оператора ежедневно /сутрин/, след което се контролират посредством софтуера.

Дружеството има направена регистрация в национална информационна система за отпадъци /НИСО/ и отчетността за получени и третирани отпадъци се води посредством електронната платформа. При направена проверка на оператора в НИСО е установено, че за периода от 01.01.2024 г. до 30.09.2024 г. има направени записи за всеки календарен ден за количествата получени и третирани отпадъци.

Оператора е подал годишен отчет за 2023 г. по приложение № 33 – Годишен отчет за компостиране, анаеробно разграждане и механично-биологично третиране (МБТ) на биоотпадъци посредством НИСО. В отчета са отразени наличните количества отпадъци към 01.01.2023 г., количествата на произведен ферментационен продукт през 2023 г., както и количествата на наличния ферментационен продукт на производствената площадка към 31.12.2023 г.

Торовият отпад се доставя от „Тошел Агро“ ООД, гр. София. Дружеството притежава Регистрационен документ № 12-РД-1603-00/23.06.2016 г. за извършване на дейности по събиране и транспортиране на отпадъци с кодове 02 01 03, 02 01 06, 19 06 05, 19 06 06 и 19 08 05, издаден от Директора на РИОСВ – София. Произхода на торовия отпад е от птицеферми и от кравеферма, собственост на „Тошел Агро“ ООД, находяща се в непосредствена близост до инсталацията.

Транспортните средства с които се доставя необходимото количество суровина се измиват над смесителната шахта с цел предотвратяване разпространението на миризми и същата веднага след това се покрива, с приспособените за тази цел конструкции.

Вторичната биомаса /ферментационен продукт/ се съхранява в 1 брой стоманобетонен резервоар с вместимост 5000 куб. м. Към момента на проверката две трети от обема е запълнен по предоставена информация от присъстващите представители на дружеството.

Във връзка със спазване изискванията на Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци (приета с ПМС № 20/25.01.2017 г. с изм. и доп.), оператора периодично предоставя в инспекцията Протоколи от пробонабиране и анализ на ферментационен продукт; Доклад за охарактеризиране на ферментационен продукт и Декларация за съответствие на ферментационен продукт.

Изпитванията за Ешерихия коли, Салмонела и тежки метали са направени в акредитирани лаборатории съгласно изискванията на стандарт БДС EN ISO/TEC 17025:2018.

Опасни химични вещества

Контрол по Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (обн. ДВ, бр. 10/ 2000 г.)

Операторът е изготвил доклад от извършената класификация съгласно чл. 103, ал. 1 от ЗООС, съгласно изискванията на чл. 6 от Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях (обн. ДВ, бр. 5/2016г. , с изм. и доп.). Според извършената класификация по част 1 и част 2 от приложение №3 от Закона за опазване на околната среда, оператора не се класифицира, като предприятия с нисък и висок рисков потенциал за използваните химични вещества и е извън приложното поле на глава Седма, раздел I от Закона за опазване на околната среда.

Биогазът, получен във ферментаторите (първичен и вторичен) в резултат на ферментационен процес, се явява неизолиран междинен продукт, тъй като не се отстранява умишлено от инсталацията. Съгласно чл. 3, параграф 15, буква а) от Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH), неизолиран междинен продукт означава междинен продукт, който по време на синтеза не се отстранява умишлено (с изключение на вземането на проби) от оборудването, в което се извършва синтезът.

Представени са информационни листове за безопасност на използваните химични вещества.

За обекта е изготвена оценка на риска и оперативни инструкции за опасностите за работа с биогаз.

Изготвена е и представена актуализирана оценка на безопасността на съхранение на опасни химични вещества и смеси по чл.9 от Наредба за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Наличните на площадката химикали са антифриз и двигателно масло. Същите не се съхраняват на склад, а се доставят при необходимост. Към момента на проверката обезсеряването се извършва с кислородни помпи. При необходимост и при завишени стойности се използва и железен трихлорид.

Антифризът се използва за охлаждане на двигателя на когенератора. Химикалът се съхранява в буферен съд, подвързан с твърди тръбни връзки към когенератора и периодично се подава към двигателя, при спад на налягането на охлаждащата система.

Въведеният в системата антифриз, след когенератора преминава през въздухоохладителна система и се връща в когенератора.

Двигателното масло се съхранява в 1 бр. съд, който е подвързан с твърди връзки към когенератора и се добавя периодично при спад на нивото в системата. Маслото се сменя периодично, при достигане на максимално отработени часове. Доставка се извършват периодично, при достигане на нормата за смяна на маслото.

На площадката не са налични съоръжения (резервоари/контейнери) за съхранение на биогаз. Съгласно т. 13 от Допълнителните разпоредби на Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (обн. ДВ, бр. 10/ 2003г., с изм. и доп.) „съхранение“ е всеки начин на складиране на химични вещества или смеси преди използването, обработката, преработката или превоза им.

Резултати и заключения за съответствие на обекта с изискванията на екологичното законодателство и последващ контрол:

При извършената проверка не е констатирано несъответствие с действащите разпоредби на екологичното законодателство по отношение на проверените компоненти и фактори на околната среда.